

עורך דין לכל 100 אזרחים ב-2018?

8 שינויים מהותיים יבדילו בין עורכי הדין בני-זמננו לקולגות שלהם בעוד עשור מהיום

גלעד ידן

6/4/2008

עשר השנים הבאות יעצבו מחדש את מקצוע עריכת הדין בישראל. תחרות עזה, אוכלוסייה מזדקנת, עידן המידע, מומחים, עורכי דין פליליים, יועצים משפטיים אישיים, מגשרים ובוררים.

הבה נכיר את עורכי הדין של ישראל בשנת 2018:

(1) רבים מדי

בקצב הנוכחי, מספר עורכי הדין בישראל עתיד להכפיל את עצמו תוך עשר שנים ולגאות למציאות חסרת תקדים בעולם: עורך דין אחד לכל מאה אזרחים.

ראשי לשכת עורכי הדין יפעלו להעלאת רף הכניסה למקצוע אולם קשה לראות מה ימנע מיותר מ-13 אלף סטודנטים הלומדים כיום לתואר ראשון במשפטים בעשרה מוסדות לימוד בישראל לעטות את הגלימה. יבואו אלפים עוד אחריהם.

(2) התמקדות והתמחות

שוק העבודה המוצף והתחרות הגוברת ידחפו יותר עורכי דין להתמקד. בישראל 2018 אין יותר עורכי דין 'סתם'. כל עצמאי הוא מומחה, כל משרד קטן הוא בוטיק, משרדים גדולים מתחלקים למחלקות ותתי מחלקות.

הלשכה, הרבה לפני 2018, תסדיר, בלחץ עורכי הדין, גם את נושא המומחיות ותכיר בעורכי דין מומחים בתחומים שונים. ועדה בראשות פרופ' יעקב נאמן בוחנת את הנושא בימים אלה.

(3) מפרוצדורה למהות

נגישות המידע וסגירת פערי ידע יאפשרו ליותר אנשים לבצע פעולות משפטיות פרוצדוראליות ללא הזדקקות לייצוג. יגבר השימוש בטפסים וחוזים סטנדרטיים, יקטן הצורך בייצוג משפטי מול רשויות וגופים שונים. עורכי הדין יאלצו לעסוק פחות בפרוצדורה ויותר בעניינים משפטיים מהותיים. ואולי גם זו לטובה.

(4) יותר מגשרים ובוררים

עליה בפעילות עסקית ובמספר עורכי הדין יובילו לעליה במספר הסכסוכים האזרחיים. העומס ההולך ומחריף בבתי המשפט ישלח את האזרחים לחפש פתרונות מחוץ למערכת. זוהי שעתם היפה של הבוררים והמגשרים.

(5) יותר עורכי דין פליליים

פערים חברתיים גדלים והולכים, מצב בטחוני לא פתור, הכנסות עבירות חדשות לספר החוקים, השתכללות ארגונית הפשיעה ומצוקת המשאבים הנמשכת של משטרת ישראל יובילו ליותר תיקים פליליים וליותר תיקים פליליים מורכבים.

נורמות מחמירות והגברת האכיפה בתחומים כלכליים וטכנולוגיים יובילו גם לעליה במספר תיקי הצווארון הלבן הכבדים שיפרנסו יותר ויותר עורכי דין פליליים.

(6) יעוץ משפטי אישי לאלפי העליון

מגמת התרכזות ההון תביא ליותר מיליונרים ומולטי-מיליונרים בישראל 2018 שירכזו בידיהם חלק גדול יותר מההון הכללי. בעלי אמצעים אלה יעסיקו יועצים משפטיים במשרה מלאה, לטיפול כולל ותשומת לב מלאה לענייניהם העסקיים והאישיים.

(7) גיל הזהב

בדומה לרוב המדינות המערביות, אוכלוסיית ישראל נמצאת בתהליך הזדקנות. תוחלת החיים עולה ואיתה גם הגיל הממוצע ואחוז המבוגרים באוכלוסייה. בעוד עשר שנים יחיו בישראל קרוב למיליון איש שגילם 65 ומעלה. יותר ויותר אנשים צורכים שירותים משפטיים בתחומים כמו בריאות ופנסיה.

(8) טכנולוגיה

ב-2018 הכול טכנולוגיה. לכל תביעה יש פן טכנולוגי, כל חקירה קשורה במחשבים. כולם מחוברים, כולם מקושרים, כולם ברשת. גם בעוד עשר שנים יהיו מומחים לדיני טכנולוגיה אבל גם לגבי כל האחרים, ידע ועיסוק בטכנולוגיה הוא לא עוד אופציונאלי, הוא חלק בלתי נפרד מההוויה היומיומית.

גלעד ידן הוא עורך דין העוסק במשפט מסחרי ודיני טכנולוגיה